

“S’ha escrit molt de la família, però en realitat en sabem ben poca cosa”

Robert Saladrigas (Barcelona, 1940) publica a Edicions 62 la novel·la *L'estiu de la pluja*.

—La descoberta de la nostra història familiar, que sempre té sorpreses, poques vegades tenim l'ocasió, o la voluntat, d'emprendre-la. Aquí es planteja això, l'esforç, per part de la protagonista, de saber qui eren els seus avantpassats, un esforç que no acostumem a fer.

—Perquè saber coses de la família és saber coses teves, també. I normalment quan les vols saber ja és massa tard, generalment. I si no és massa tard, la veritat és que tampoc no en traiem gaire l'entrellat. Curiosament, ens expliquem els uns als altres la imatge que volem donar de nosaltres mateixos i no entrem en profunditats. Com es diu, cada casa és un món i és un món ple de misteris, de coses inconfessables, de paraules mai dites. Nosaltres mateixos anem perpetuant aquesta ignorància. Vivim entre desconeguts. I això ens fa més sols. Vivim cada vegada més sols en un món de solituds.

—La família —és la lectura que es pot fer de la novel·la— no és aixopluc, sinó font d'angoixes i de malentesos.

—Totes dues coses. Malgrat que és una font de malentesos i de greuges, et pot donar aixopluc. Sí, és un lligam que et pot donar confort però que també pot ser feixuc. De la família se n'ha escrit molt, però en realitat en sabem ben poca cosa. Quan demanem als amics què en saben, dels seus avis i besavis, en el 99% dels casos no en tenen ni idea. La família és un ens força misteriós.

—La novel·la combina el món interior de la protagonista amb la història de determinats episodis familiars. Per a indicar que la protagonista ha obtingut resultats en la recerca?

—Sí, però no ho aconsegueix del tot. Hi ha tres fronts a la novel·la. La d'ella, el personal d'ella, una dona situada en una cruïlla de la vida, a punt d'entrar a la maduresa. Després hi ha el nucli familiar que li cau al damunt. I finalment la dona incerta en el món de la globalitat d'avui. Jo la veig com una dona d'avui lluitant en el món d'avui amb les armes d'avui, en una ciutat que es creu el melic del món, que és Nova York, però que hi troba la mateixa solitud que a Barcelona. Per tant, és la imatge,

Robert Saladrigas publica la novel·la *L'estiu de la pluja*, a Edicions 62.

tan freqüent, de la persona que se sent extraterritorial. No sent com a seva ni Nova York ni Barcelona. No se sent d'enlloc. Volia fer una novel·la del món d'avui, en temps real, i d'una persona d'avui.

—Ni pot recuperar el poble de la infantesa.

—Tampoc. No s'hi troba acotxada. No hi troba allò que hi busca, el món rural oposat a l'urbà, perquè el món de l'àvia ha desaparegut.

—Tot i que pertany a una família d'inquietuds culturals i ella podria aprofitar millor que ningú la vida urbana.

—Sí, és una dona que té avantatges. Però crec que són coses que no tenen res a veure, perquè està envoltada de misteris familiars que no sap resoldre, de fets biogràfics enigmàtics. Quan busques papers, trobes documents, cartes, que no pots situar i et queden les ganes de saber per què. La novel·la canvia a partir de l'accident del germà, que li havia dit que estava disposat a deixar-ho tot per a anar-se'n amb la noia polonesa. Ho hauria

fet? Hauria engegat en orris el pare, l'empresa i la família? Una cosa és certa: la mort canvia la història. El pare deixa de lluitar contra el càncer i a la mare li surt la vena religiosa, etcètera.

—No recordo una novel·la vostra feta de peces.

—És una nova manera, sí. Eren necessàries per a parlar del passat, el present i el futur. La novel·la significa un cert trenca ment. Fins i tot d'estil. Hi he buscat més que mai la precisió. La construcció de la frase és molt acurada. Cada vegada em fa més la impressió que la novel·la contemporània creativa ha de ser curta. La novel·la de 600, 700 pàgines, acostuma a ser la comercial. Una bona novel·la, la pots dir en 200 pàgines, i fins i tot en 100.

—El títol pot fer pensar que tot gira al voltant d'un estiu amb pluja, però no és cert.

—Teniu tota la raó. Però se'm va quedar fixat des del primer moment i no en vaig buscar cap més. Un altre títol tenia el perill de ser dramàtic. Quan vaig acabar la novel·la vaig pensar a canviar-lo per *L'estiu de les pluges*, però l'editora, Pilar Bertran, magnífica editora, em va dir que era un títol tou, per culpa del plural, i vaig tornar a la pluja, en singular.

Lluís Bonada